

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ПАНІ ТА ПАНОВЕ, КОЛЕГИ, СТУДЕНТИ, ВАШЕ БЛАЖЕНСТВО!

Я радо вітаю Вас, учасників конференції*, у Київському національному лінгвістичному університеті. Ця конференція загалом, її тема і заявлені виступи є суттєвим кроком у пізнанні та осмисленні творчої спадщини нашого великого співвітчизника, засновника державницької школи української історіографії і політичної думки, визначного учасника українського громадсько-політичного руху та державотворення В'ячеслава Липинського.

Його політична і теоретична спадщина викликають дискусії й донині. В'ячеслав Липинський вважав, що модерне націєтворення в Україні має відбуватись із залученням усіх верств суспільства, у тому числі і т.зв. експлуататорських класів. Лише у цьому випадку українське суспільство буде повністю структуроване. Після жовтневих подій 1917 року і утвердження в Україні радянської влади та більшовицької ідеології подібна точка зору стала неприйнятною і небезпечною для нового режиму.

Ім'я В.Липинського пов'язують з монархізмом. Так, він вважав, що монархія у традиційній для України формі – гетьманстві (але не виборному, а спадковому) є для неї оптимальною формою державного устрою. При цьому монархія у В.Липинського є не деспотією східного зразка, а європейським інститутом влади з представницькими установами, де верховна влада обмежена спільним для всіх громадян законом, є необхідним для суспільства фактором консолідації. Зразком для нього була постать великого гетьмана Богдана Хмельницького, який намагався саме у такий спосіб трансформувати гетьманську владу.

В.Липинський виховувався і зростав у польському шляхетському середовищі Правобережної України і усвідомлював політичні наслідки етнічного розмаїття регіонів України. Можливо, тому це вплинуло на розробку ним концепції територіального патріотизму, яка мала об'єднати всіх громадян України, незалежно від їх етнічного походження і сповідання релігійної конфесії. Звідси його бачення української політичної нації, на відміну від погляду Дмитра Донцова, прихильника її суто етнічного розуміння. Для В.Липинського українська нація – це складна багатоетнічна мозаїка, що набуває рис міцності і єдності під впливом держави.

В.Липинський все життя був у пошуку, часом зазнавав прикрого нерозуміння навіть з боку однодумців з огляду на свою принциповість і послідовність. В останні роки життя це призвело до кризи його відносин з Гетьманом Павлом Скоропадським.

Впродовж XX ст. в Україні було чимало блискучих теоретиків, які під різними кутами зору розглядали процеси державо- і націєтворення, але більшість з них зігноровано, наче їх і не було. До цього слід додати безпрецедентний прес більшовицького ідеологічного тоталітаризму. В результаті втрачено надзвичайно важливу для суспільства державотворчу парадигму.

Сьогодні в Україні маємо ситуацію багато в чому подібну до тієї, яка була за часів Липинського. За останніми переписами, українці складають близько 75% населення, росіяни – 17%, решта припадає на інші етноси. Лінгво-етнічна карта ще складніша.

Така ситуація є надзвичайно легкою для маніпулювання політиками, по лінії розлому на Схід і Захід, що розхитує єдність Української держави і тим самим негативно впливає на процес самоідентифікації.

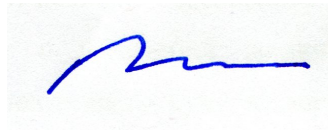
*17–18 квітня 2012 р. Союз гетьманців-державників та Київський національний лінгвістичний університет провели Міжнародну наукову конференцію «Український консерватизм: історія, політика, ідеологія та перспективи розвитку» (м. Київ), присвячену 130-річчю від дня народження В'ячеслава Липинського. Пропонований збірник включає статті, підготовлені до конференції.

Ось чому ідея Липинського про українську політичну націю як різноетнічну мозаїку, яка ґрунтується на українському державному стрижні і на українському етнічному субстраті, який об'єднує всі етноси, могла б бути корисною для розв'язання багатьох сьогоднішніх проблем.

Я філолог за фахом, але мені як громадянину є цілком зрозумілим значення і роль В.Липинського для сьогодення. Вам, історикам, політологам, соціологам, належить повернути сьогодні його теоретичну і політичну спадщину суспільству.

Бажаю всім учасникам цього форуму успіхів у роботі, плідних наукових дискусій, подальших нових здобутків у поверненні в Україну спадщини багатьох її славетних, але, на жаль, забутих імен.

Ректор КНЛУ
Професор

Р.В.Васько

Українська Греко-Католицька Церква
КАРДИНАЛ ЛЮБОМИР ГУЗАР
Емеритований Верховний Архієпископ

Ukrainian Greek-Catholic Church
LUBOMYR CARDINAL HUSAR
Major Archbishop Emeritus

Княжичі (біля Києва)
11 липня 2012 року Божого
Вих. № 12/118

У Ваших руках сьомий з черги випуск наукового збірника «Український консерватизм і гетьманський рух: історія, ідеологія, політика» – відповідальний редактор професор Юрій Терещенко. У книзі зібрано матеріал конференції, приуроченої до 130-ї річниці від дня народження В'ячеслава Липинського. Її тема: «Український консерватизм: історія, політика, ідеологія та перспективи розвитку».

Ми не маємо з цієї ділянки політичних наук багато літератури, хоча і не позбавлені її цілком. Тривалий час не було відповідних обставин, щоб займатися подібною тематикою. Сьогодні, коли будуємо свою незалежну державу, теоретичне політичне мислення є надзвичайно важливим.

В'ячеслав Липинський мав свою візію політичної структури України, популярно звану як консерватизм. Напевно, над нею треба дуже глибоко працювати, не менше як над іншими суспільно-політичними явищами, які є також актуальними в наші часи. Бажаємо звернути увагу на те, що остаточно не розходить про рід структури, але – про державу та людину. Теми, яким сьогодні присвячуємо абсолютно замало уваги. Своєю глибиною думки В'ячеслав Липинський – справді великий політичний мислитель і може нам послужити як взірць політичного мислення. В тому, думаю, і полягає особлива цінність збірника, підготовленого колективом науковців на чолі з професором Юрієм Терещенком. За цю працю ми повинні бути їм вдячні.

+ Любомир

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ПАНІ ТА ПАНОВЕ!

Управа Східноєвропейського дослідного інституту імені В'ячеслава Липинського щиро вітає організаторів і учасників міжнародної наукової конференції «Український консерватизм: історія, політика, ідеологія та перспективи розвитку», присвяченої 130-річчю від дня народження В'ячеслава Липинського.

Ваша конференція відбувається у важливий час, коли аналіз ідей та історії організованого українського консервативного руху стають вкрай актуальними. Становлення українського консерватизму тісно пов'язано з іменем В'ячеслава Липинського, адже завдяки його багатогранній діяльності була створена державницька школа української історіографії, яка дала змогу українцям оцінити власну державотворчу традицію і спертися на неї у боротьбі за самостійність.

Українське суспільство сьогодні шукає виходу із складних ситуацій. Ми впевнені в тому, що нинішня конференція матиме сенс і в цьому відношенні, бо сприятиме поверненню в суспільно-політичний обіг неочіненної творчої спадщини В.Липинського, досягнення якої належать як до української, так і до світової політичної теорії.

Управа Східноєвропейського
дослідного інституту
ім. В.К.Липинського

ШАНОВНІ ПАНОВЕ!

Хочу висловити від імені мого брата Яна (Краків) і від себе слова нашого визнання організаторам наукової конференції, присвяченої діяльності нашого дядька Вацлава (В'ячеслава) в 130-ту річницю від дня народження і 81-у річницю його смерті.

Переказую свої найсердечніші вітання учасникам конференції від сім'ї Липинських, хочу побажати плідної роботи, розширення знань про наукову і політико-суспільну діяльність В'ячеслава Липинського. Водночас дуже вдячні політично-адміністративній владі Волинської області та видатним місцевим діячам і громаді за відкриття у Затурцях музею, присвяченого творчості В'ячеслава Липинського, а також життю наших батьків – Марії та Станіслава Липинських.

З найкращими побажаннями,
Юрій Липинський